

Sectortafelmonitor arbeidsmarkt

Kind & Educatie

April 2023

Arbeidsmarktanalyse regio Zwolle in twee verschillende producten

I. Overzichtsmonitor Arbeidsmarkt

Deze rapportage bevat een hoog-over overzicht van de economie, arbeidsmarkt en onderwijssituatie in de regio Zwolle, afgezet tegen Nederland en andere regio's.

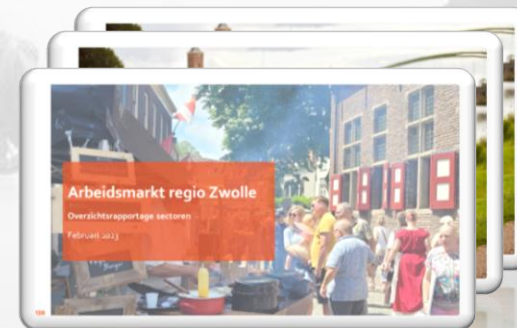
II. Sectortafelmonitor Arbeidsmarkt

Ter ondersteuning van de sectortafels zijn negen rapportages opgesteld die inzoomen op de arbeidsmarktsituatie in de specifieke sector.

Iedere sectorrapportage bevat;

1. Kerncijfers arbeidsmarkt en economie
2. Beschrijving belangrijkste (beleids)trends

Deze publicatie

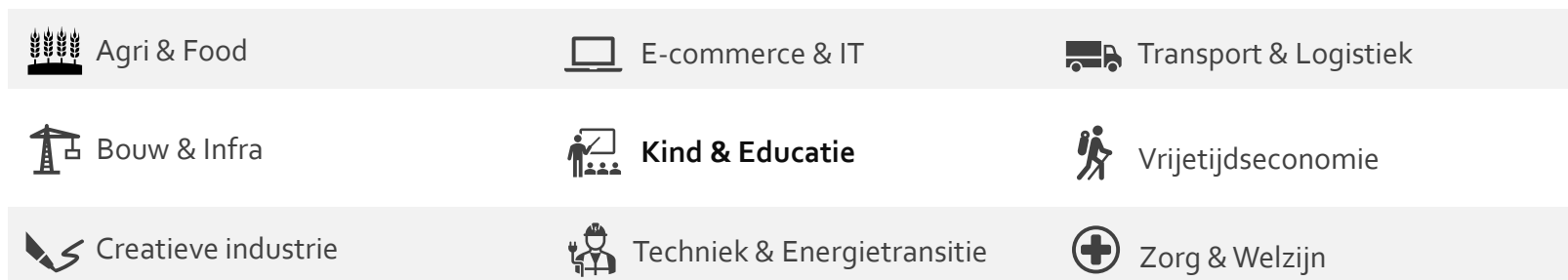
De Regio Zwolle kent 9 sectortafels

Sectortafels

Elke sector heeft zijn eigen uitdagingen en vraagstukken. De sectortafels zijn een belangrijk instrument voor het versterken van de economie en het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en talent. Door samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en onderwijs worden kansen en uitdagingen aangepakt.

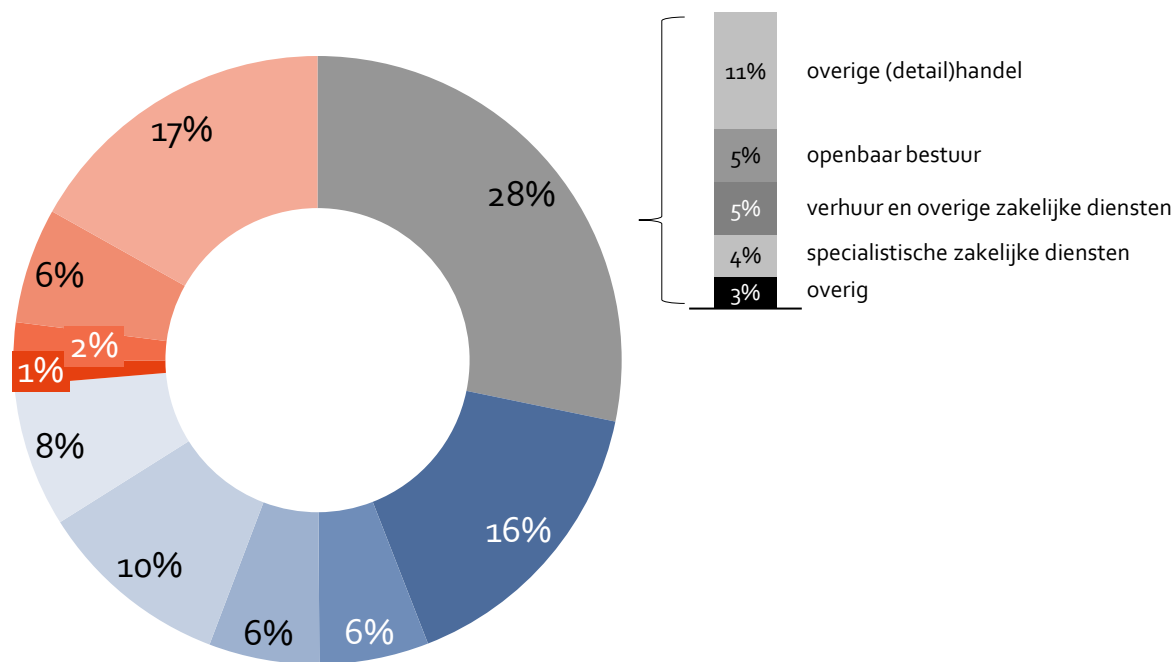
Rapportage per sectortafel

Klik op één van onderstaande iconen om naar de betreffende sectorrapportage te gaan.

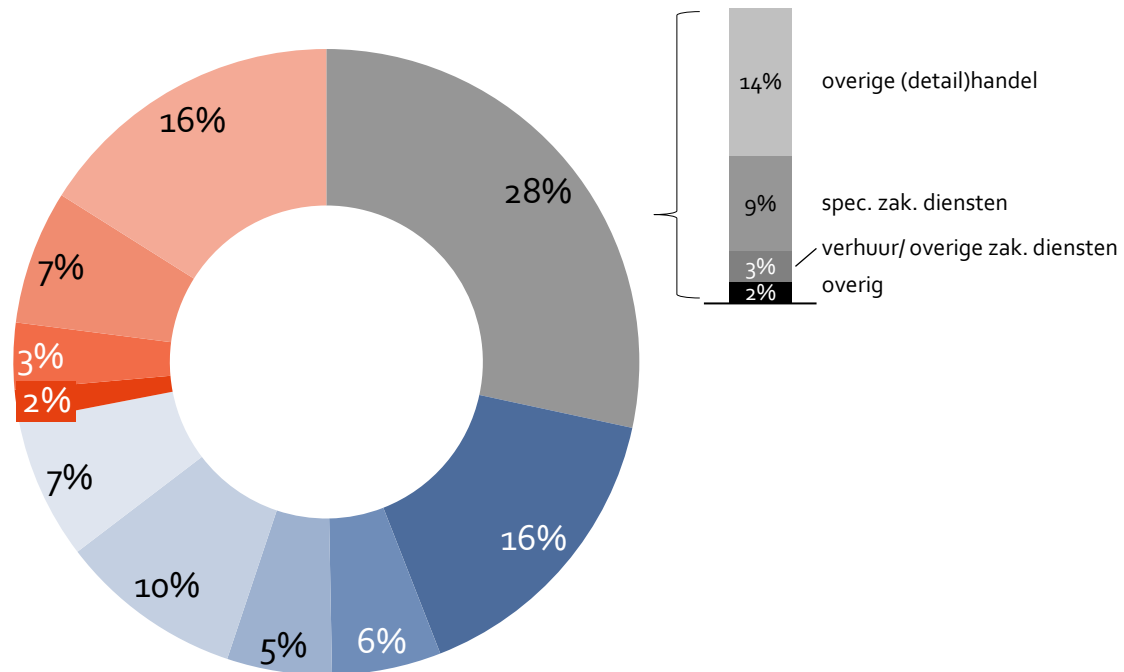

Circa 70% van de werkenden en vestigingen in de Regio Zwolle vallen binnen de sectortafel-indeling

Aantal werkenden, aandeel van totaal in Regio Zwolle (2021¹)

Aantal vestigingen, aandeel van totaal in Regio Zwolle(2021)

- Agri & Food
- Creatieve Industrie
- Kind & Educatie
- Transport & Logistiek
- Zorg & Welzijn
- Bouw & Infra
- E-commerce & IT
- Techniek & Energietransitie
- Vrijtijdseconomie
- Overige sectoren

1. Data over 2022 komt in de zomer van 2023 beschikbaar via de provincie Overijssel.

NB: De analyses zijn gemaakt op basis van toekenning van SBI-codes aan de sectortafels. De lijst met SBI-codes per sector zijn op aanvraag beschikbaar via ons onderzoekprogramma KOERS. Mail hiervoor naar Secretariaat@zwolle.nl. Medio 2023 worden de SBI-codes per sectortafel heroverwogen en opnieuw vastgesteld.

Bron: LISA via provincie Overijssel.

Deze sectortafelrapportage richt zich op de sector Kind & Educatie in brede zin

Afbakening sectortafel in deze rapportage

Vestigingen en werknemers binnen de volgende (sbi) bedrijfsafdelingen vallen (deels) binnen de sectortafel Kind & Educatie.¹

#	Afdeling
85	Onderwijs
88	Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting (kinderopvang)

Regio Zwolle is samenwerking van 22 gemeenten

Tenzij anders vermeld gaat deze rapportage in op de situatie in de 22 gemeenten in de regio Zwolle

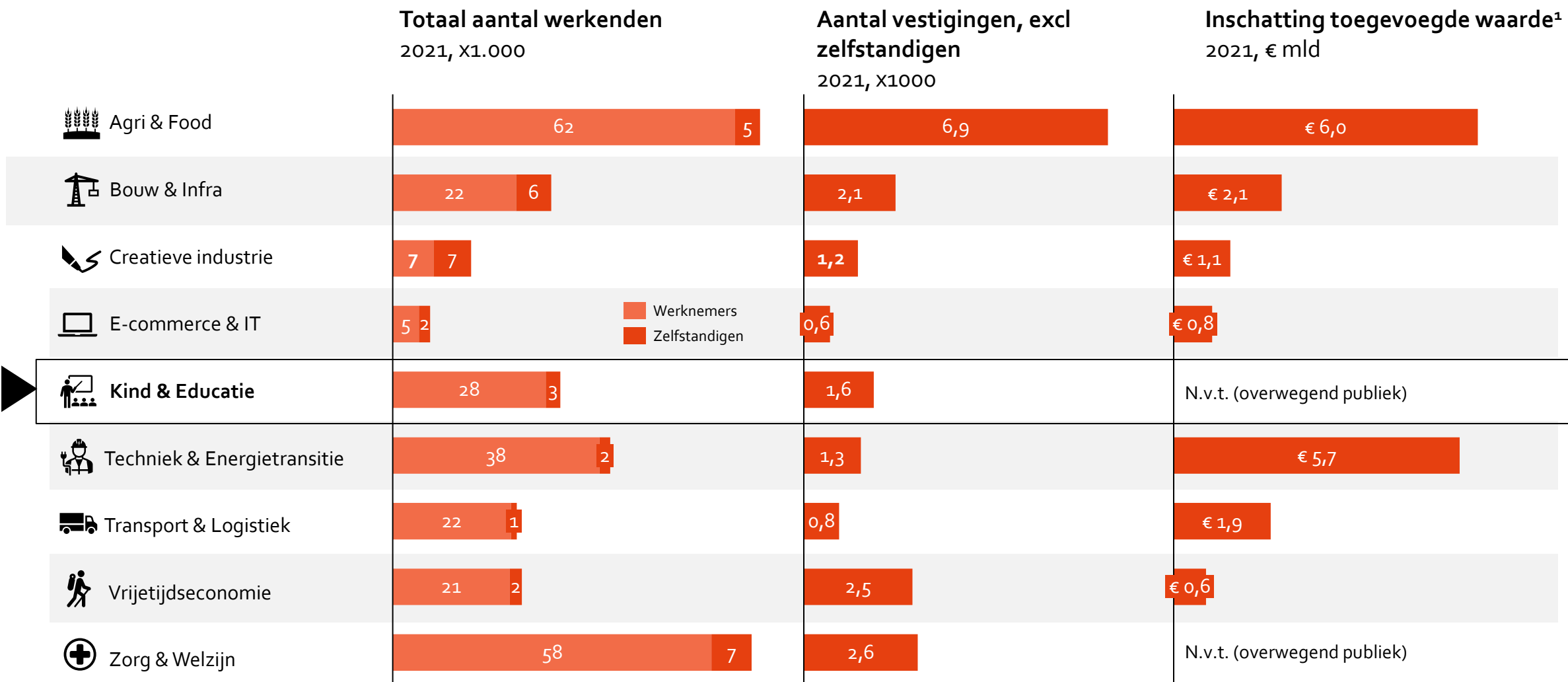

De analyses zijn gemaakt op basis van toekenning van SBI-codes aan de sectortafels. De lijst met SBI-codes per sector zijn op aanvraag beschikbaar via ons onderzoekprogramma KOERS. Mail hiervoor naar Secretariaathca@zwolle.nl.

Medio 2023 worden de SBI-codes per sectortafel heroverwogen en opnieuw vastgesteld.

¹. Merk op: Niet alle vestigingen en werknemers binnen deze afdeling vallen per definitie onder deze afdeling. De afbakening is gemaakt op een lager bedrijfsniveau. Zie KvK: <https://www.kvk.nl/overzicht-standaard-bedrijfsindeling/>

Kind & Educatie is gemiddeld in omvang aantal werkenden

1. De waarde van alle geproduceerde goederen en diensten (de productiewaarde of output) minus de waarde van goederen en diensten die tijdens deze productie zijn opgebruikt (het intermediair verbruik). Inschatting is gemaakt op basis van gemiddelde toegevoegde waarde per sector in Nederland, teruggerekend naar Regio Zwolle op basis van aantal werkenden per sector
Bron: LISA, CBS (Bruto toegevoegde waarde);

Trends bieden sector Kind & Educatie kansen én uitdagingen

Selectie van beleidstrends sector Kind & Educatie met impact op de economie en arbeidsmarkt in de regio Zwolle

Onderstaande (inter)nationale beleidstrends hebben op de middellange termijn grote impact op de economie in de sector Kind & Educatie van de regio Zwolle, en de onderwijs-arbeidsmarkt in het bijzonder. Wanneer men goed weet in te spelen op deze trends dan biedt het grote kansen. Het te laat reageren of het negeren van deze trends kan een bedreiging vormen voor de concurrentiepositie en werkgelegenheid van de sector en gehele regio. Merk op: deze lijst is opgesteld op basis van een beperkte deskstudie¹ en afstemming met de netwerkregisseur. Het betreft niet een complete lijst.

Duurzaamheid en Energie

Duurzaamheid is steeds belangrijker in de kinderopvang en het onderwijs. Er is groeiende aandacht voor duurzame faciliteiten, zoals energiezuinige gebouwen en duurzaam speelgoed. Daarnaast krijgt milieueducatie steeds meer een plek in het onderwijs, als gevolg van de ontwikkeling naar een duurzame economie.

Energieprijonzekerheid, door geopolitieke spanningen, zorgt voor financiële risico's in de sector.

Digitalisering en technologische innovatie

De toenemende hybride leeromgevingen, waar kinderen zowel op school als thuis leren, en het gebruik van digitale leermiddelen in de klas zorgen voor veranderingen in het onderwijs. Er is meer nadruk op STEM-onderwijs om kinderen voor te bereiden op de arbeidsmarkt van de toekomst. Dit heeft een effect op benodigde vaardigheden van onderwijsprofessionals. Bovendien neemt de vraag naar specialisten op het gebied van digitale vaardigheden en technologie in het onderwijs, zoals IT-ondersteuningsmedewerkers en online leerontwikkelaars, toe.

Personeelskrapte

In de sector kind & educatie in de regio Zwolle wordt een toename van personeelstekorten op korte termijn verwacht, wat de werkdruk zal verhogen. Op middellange termijn wordt echter een afname van tekorten verwacht, hoewel hierover veel onzekerheid bestaat. De vraag naar specialisten op het gebied van digitale vaardigheden en technologie zal toenemen, evenals de behoefte aan professionals die zich richten op de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen. Ook wordt er een groeiende behoefte aan pedagogisch medewerkers verwacht vanwege de toenemende vraag naar flexibele opvangmogelijkheden en de groeiende aandacht voor het welzijn van kinderen.

Toename samenwerking en integratie

Mede door toenemende behoefte aan flexibele kinder- en naschoolse opvang én de behoefte om de inhoudelijke aansluiting tussen verbeteren, wordt er een trend verwacht van vergaande samenwerking tussen kinderdagverblijven en het primair onderwijs. De huidige wijze van kinderopvang en onderwijsfinanciering belemmert dit.

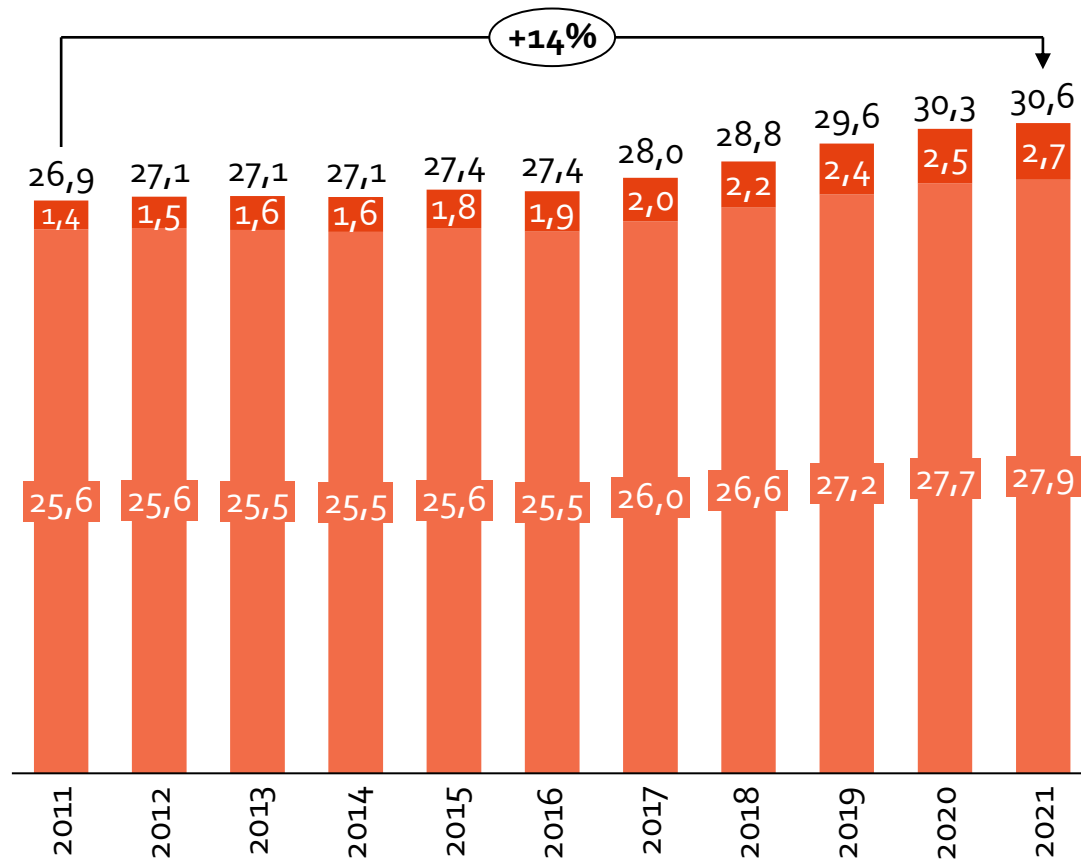
1. Hierbij is gebruik gemaakt van publicaties van het CPB, PBL, SCP, ING, Rabobank en diverse brancheverenigingen

Het aantal werkenden in de sector Kind & Educatie in de regio Zwolle is vergelijkbaar met het Nederlands gemiddelde

Totaal werkenden sector Kind & Educatie, regio Zwolle

x 1000

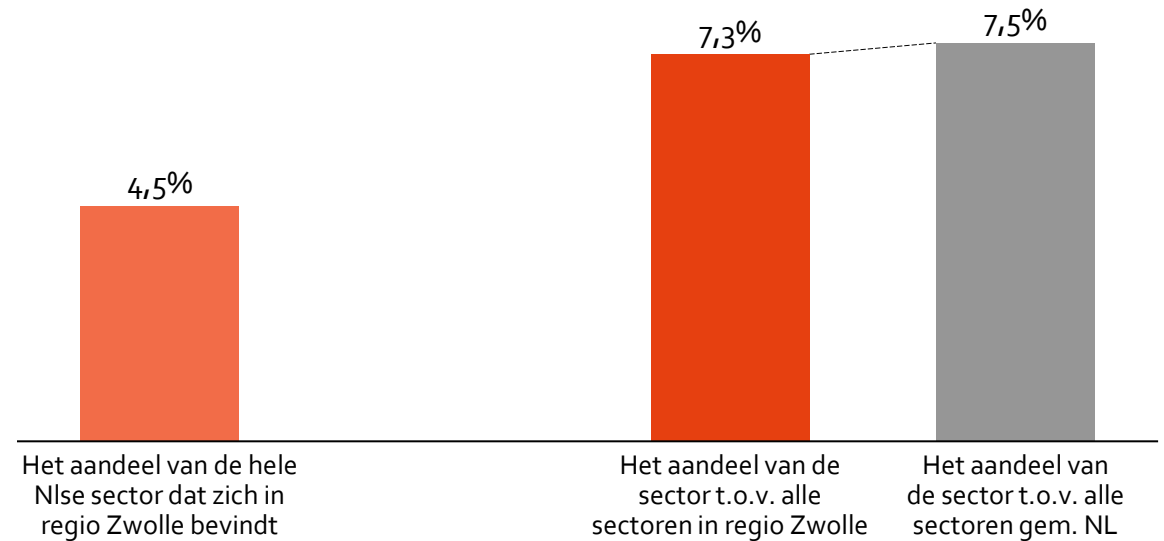
■ Zelfstandigen ■ Werknemers

Wat valt op in sector Kind & Educatie?

- Het totaal aantal werkenden is de afgelopen 10 jaar met 14% toegenomen, gemiddeld over alle sectoren in de regio Zwolle betref dit 12,4%. In de sector Kind & Educatie in Nederland was de toename iets lager dan in Zwolle: 9,4%.
- 4,5% van alle werkenden werkzaam in deze sector in Nederland, is gevestigd in de regio Zwolle.
- Het aantal werkenden dat werkzaam is in deze sector, omvat 7,3% van alle werkenden in de regio Zwolle. Gemiddeld in Nederland ligt dit aandeel met 7,5% ongeveer gelijk.

Werkenden (2021)

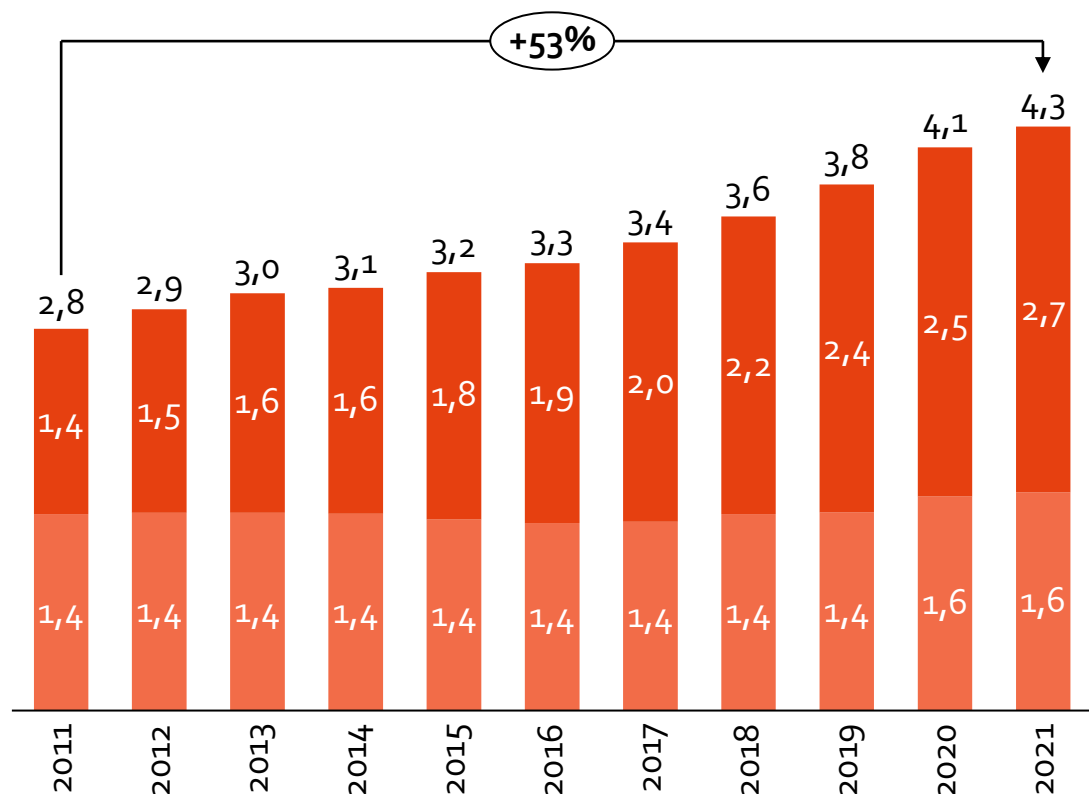

Het aantal vestigingen is fors toegenomen, maar minder hard dan gemiddeld in Nederland

Aantal vestigingen sector Kind & Educatie

X 1000

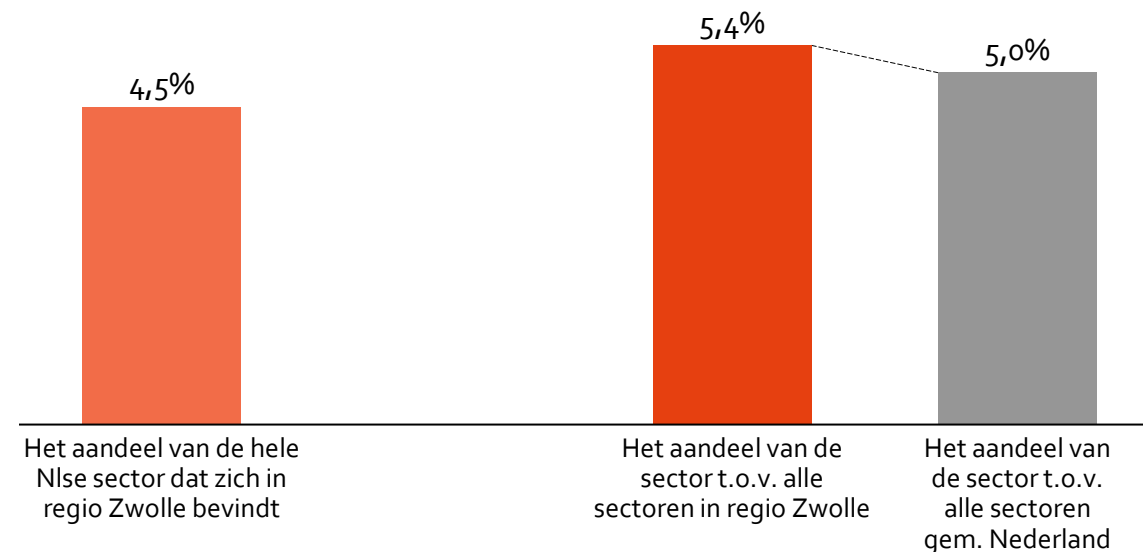
■ Zelfstandigen
 ■ Overige vestigingen

Wat valt op in sector Kind & Educatie?

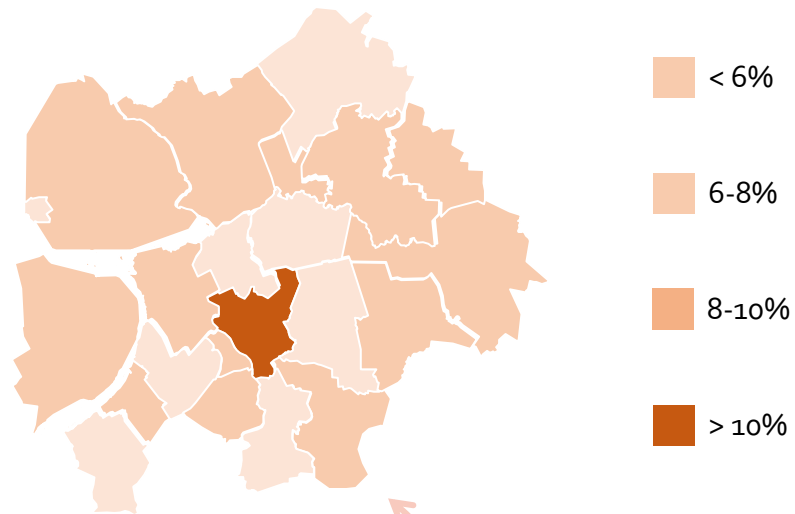
- (linker figuur) Het aantal vestigingen is in de afgelopen 10 jaar gestegen met circa 53% tot 4.300 vestigingen. Gemiddeld in Nederland was dit een groei van 64%.
- 4,5% van alle vestigingen in de Kind & Educatie bevindt zich in regio Zwolle.
- 5,4% van alle vestigingen in de regio Zwolle zitten in de Kind & Educatie. In Nederland is dit 5,0%.

Vestigingen, inclusief zelfstandigen (2021)

Sector Kind & Educatie is absoluut én relatief het grootste in gemeente Zwolle

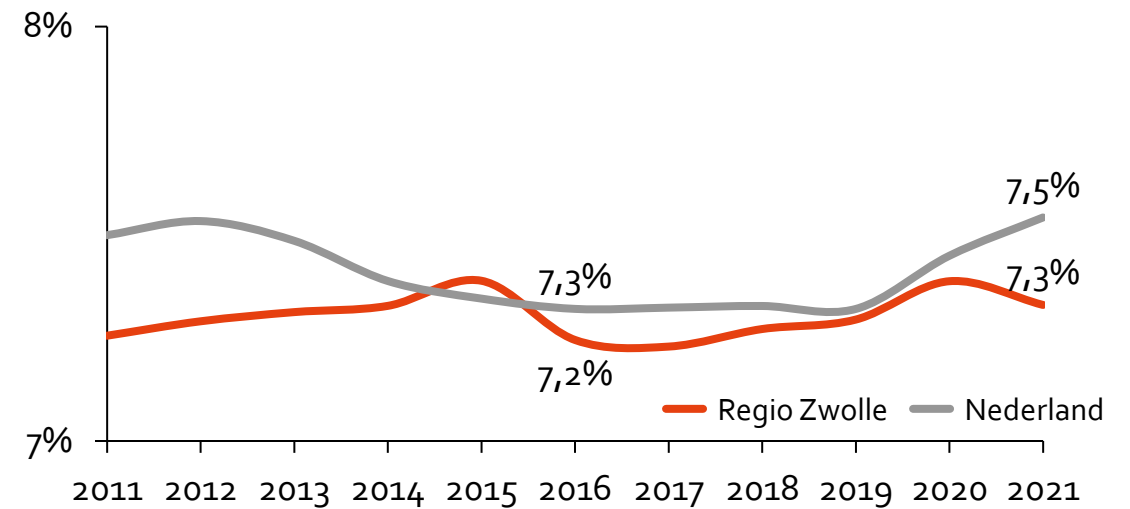
Aandeel werkenden per gemeente dat in de sector Kind & Educatie werkt, 2021

Top 3	% gemeente ¹	% regio ²
Zwolle	10%	36%
Ommen	8%	2%
Dronten	7%	5%

[Ga naar overzicht alle gemeenten](#)

Aandeel van werkenden dat werkzaam is binnen de sector Kind & Educatie

Wat valt op in sector Kind & Educatie?

- Met name in de gemeente Zwolle is deze sector van groot belang.
- In gemeente Zwolle werkt 10% van alle werkenden binnen de gemeente in deze sector. En van alle werkenden in deze sector in regio Zwolle, werkt 36% in de gemeente Zwolle.

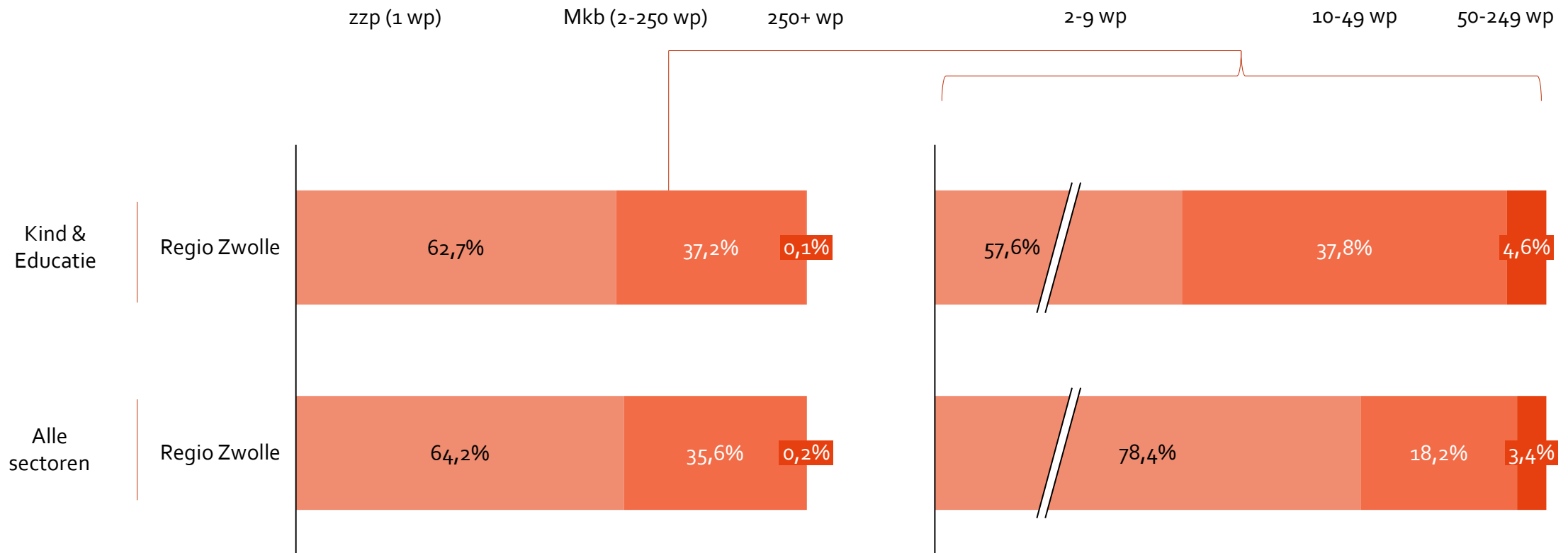
1. % Gemeente is het aandeel van de werknemers in die sector ten opzichte van alle werknemers in die specifieke gemeente, deze getallen komen ook terug in het gekleurde kaartje. 2. % Regio is hoeveel procent van alle werkenden in de sector in die specifieke gemeente werken.

Bron: LISA, via provincie Overijssel

Sector Kind & Educatie in regio Zwolle kent relatief veel grotere instellingen

Vestigingen naar grootteklasse, % van totaal vestigingen, 2022

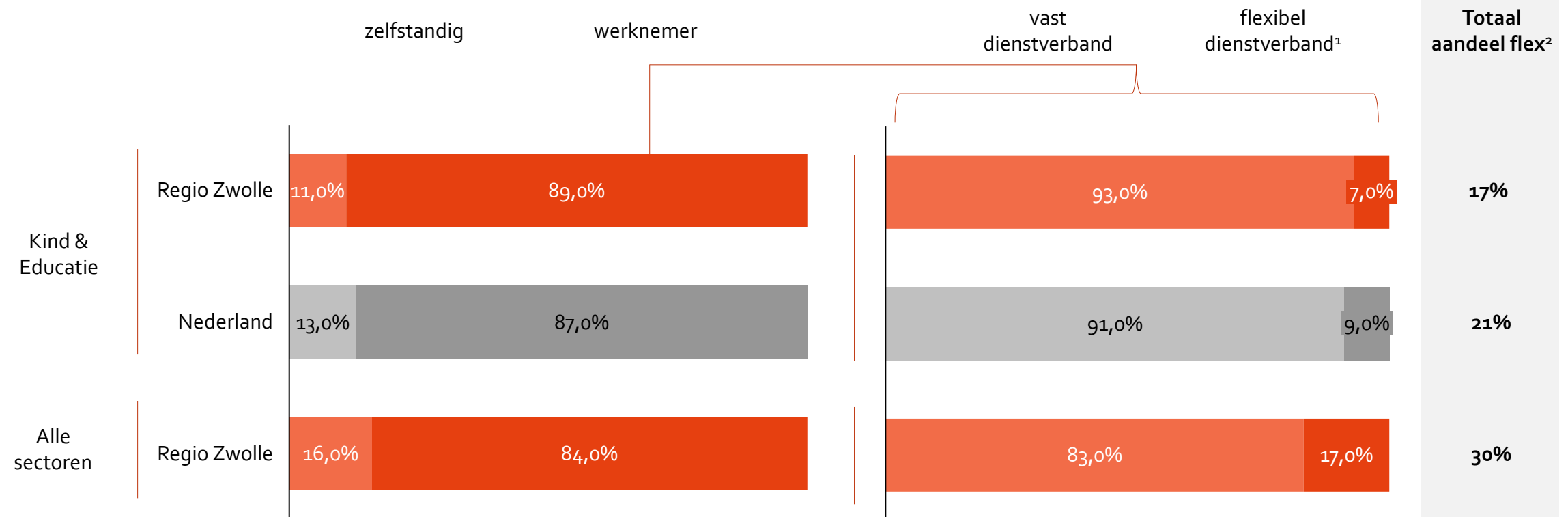
Midden- en kleinbedrijf (2-250 wp¹) uitgesplitst, 2022

Sector Kind & Educatie in regio Zwolle kent ten opzichte van het gemiddelde in Nederland weinig flexwerkers

Arbeidsvorm
% van totaal

Type contract
% van totaal

1. Arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd óf een flexibel aantal uren per week. Hiertoe behoren o.a. tijdelijke werknemers, invalkrachten, uitzendkrachten, werknemers zonder vaste uren

2. Zelfstandigen én werknemers met een flexibel dienstverband

Bron: ROA ([arbeidsvorm](#))

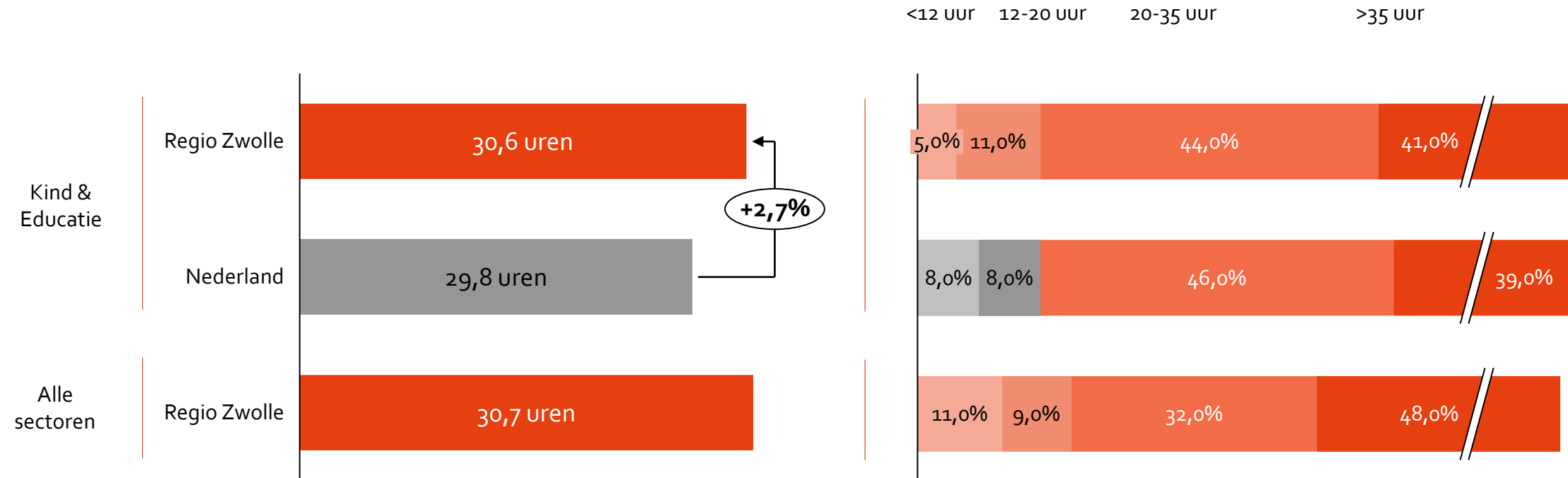
In sector Kind & Educatie in regio Zwolle wordt gemiddeld meer uren per week gewerkt dan elders in Nederland

Gemiddelde aantal werkuren

Uren per week

Verdeling aantal werkuren

% van totaal

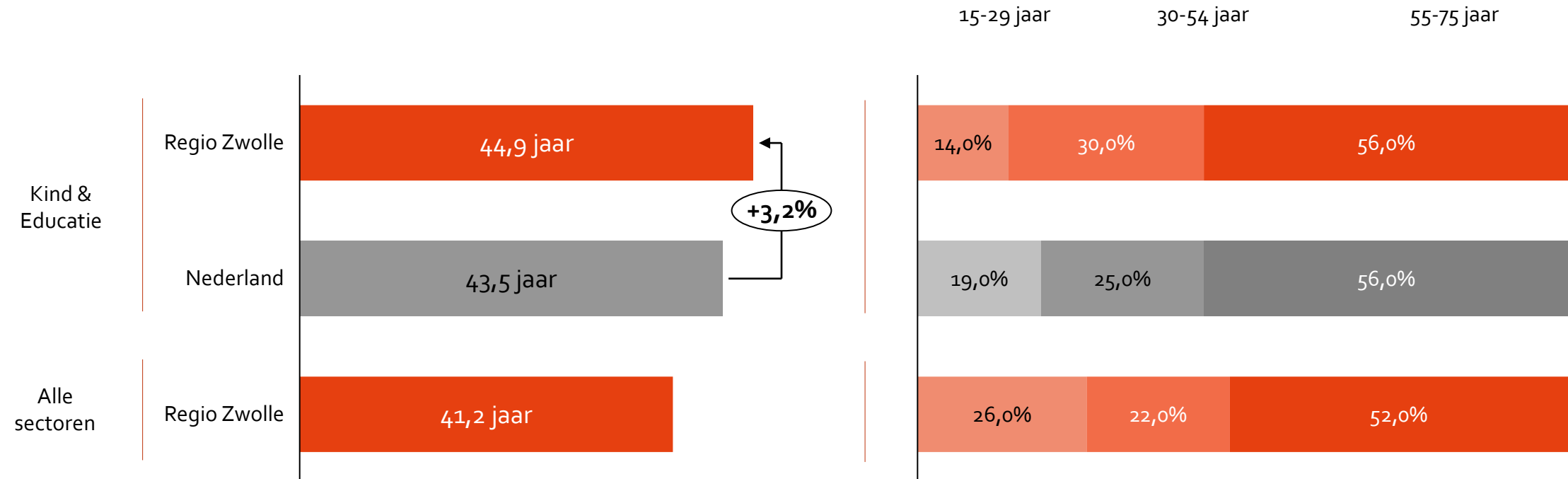
In sector Kind & Educatie zijn werkenden ouder dan gemiddeld in Nederland en dan in andere sectoren

Gemiddelde leeftijd

In jaren

Verdeling naar leeftijdsgroepen

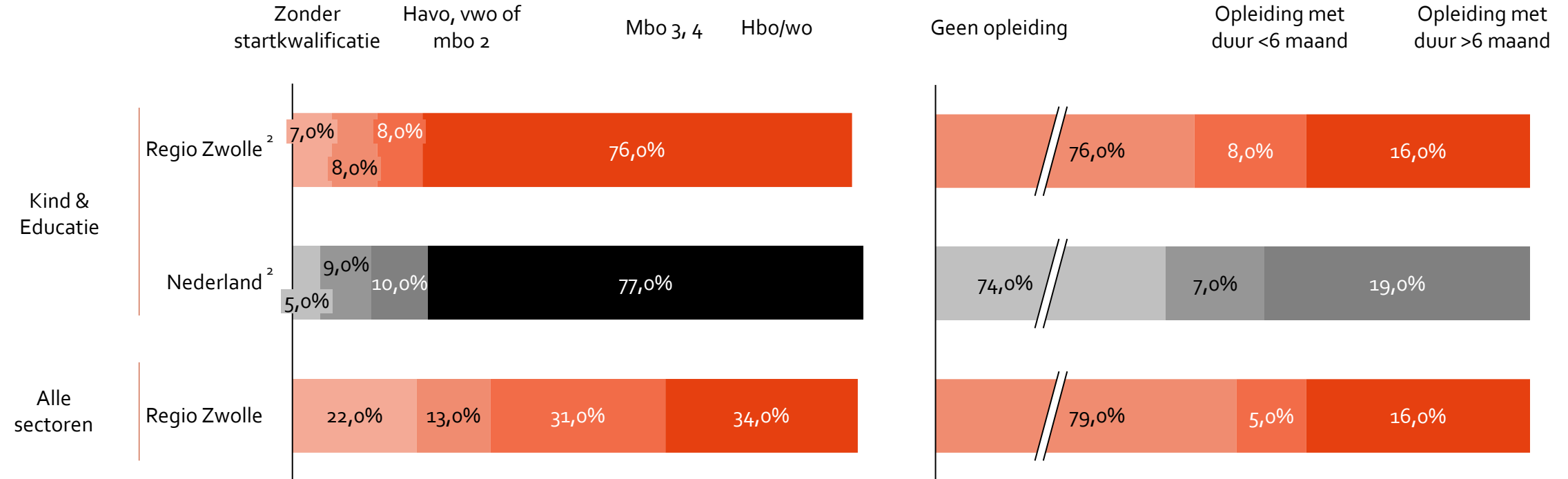
% van totaal

In sector Kind & Educatie is men hoger geschoold dan gemiddeld in Nederland, maar lager ten opzichte van andere sectoren

Opleidingsniveau

Aandeel werknemers dat opleiding volgt¹

1. Aandeel werknemers dat in de enquête heeft aangegeven een opleiding of training te doen

2. Door afronding kan het zijn dat de optelling niet op 100% uitkomt.

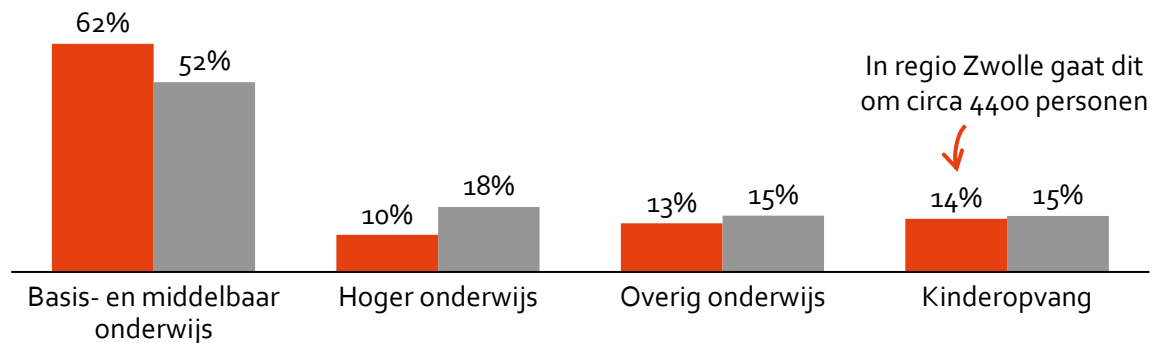
Zoom-in: kinderopvang

Aandeel zelfstandigen in kinderopvang sterk toegenomen

1/4 ■ Regio Zwolle ■ Nederland

Circa 15% van de sector werkt in de kinderopvang

Aandeel werkzame personen naar subsector, 2021

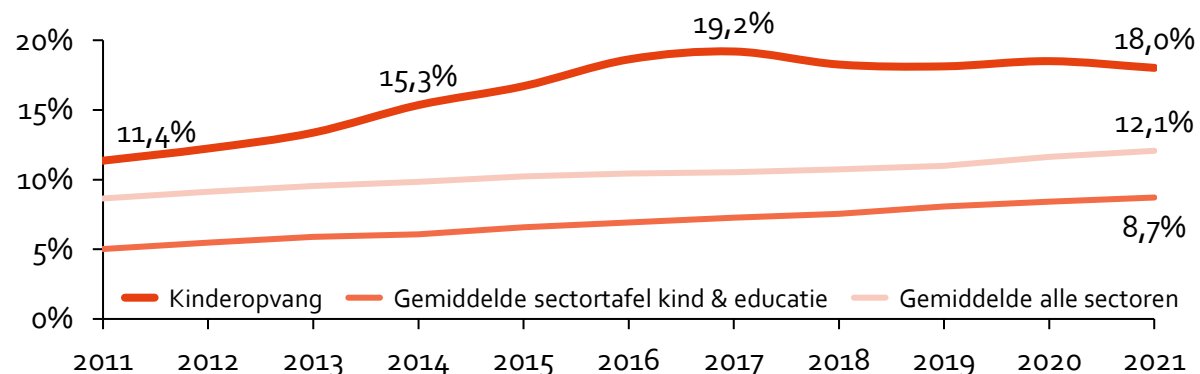

Wat valt op?

- Circa drie op de twintig personen (14%) die in de sector kind & educatie werken, zijn werkzaam in de kinderopvang. Dit is in Zwolle net iets lager dan gemiddeld in Nederland.
- Het aantal zelfstandigen in de kinderopvang is de afgelopen 10 jaar sterker toegenomen dan gemiddeld in de sector kind & educatie. Het aantal zelfstandigen is meer dan verdubbeld. Het aandeel zelfstandigen van het totaal aantal werkenden in de kinderopvang is gestegen van circa 11% naar 18%.

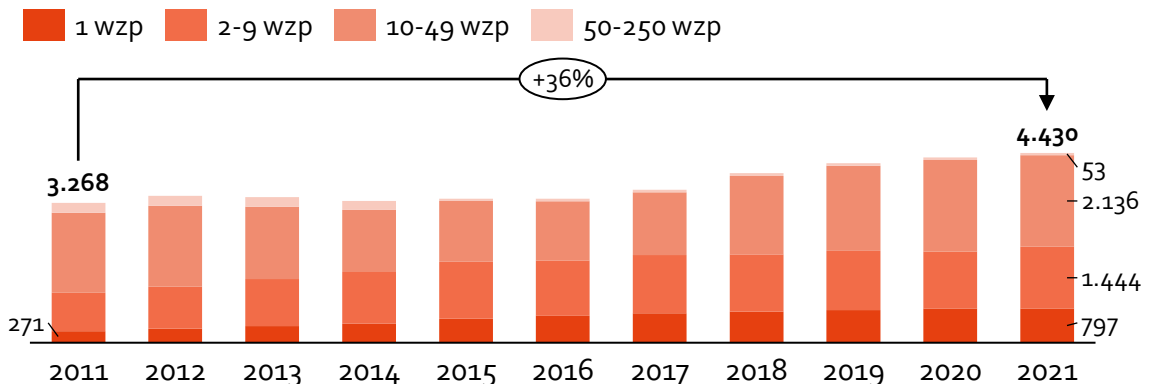
Aandeel zelfstandigen in kinderopvang toegenomen tot 1 op de 5

Aandeel zelfstandigen van totaal aantal werkenden in de regio Zwolle, 2021

Aantal zzp-ers in de kinderopvang in 10 jaar tijd meer dan verdubbeld

Aantal werkzame personen (wzp) naar grootteklasse in regio Zwolle, 2021

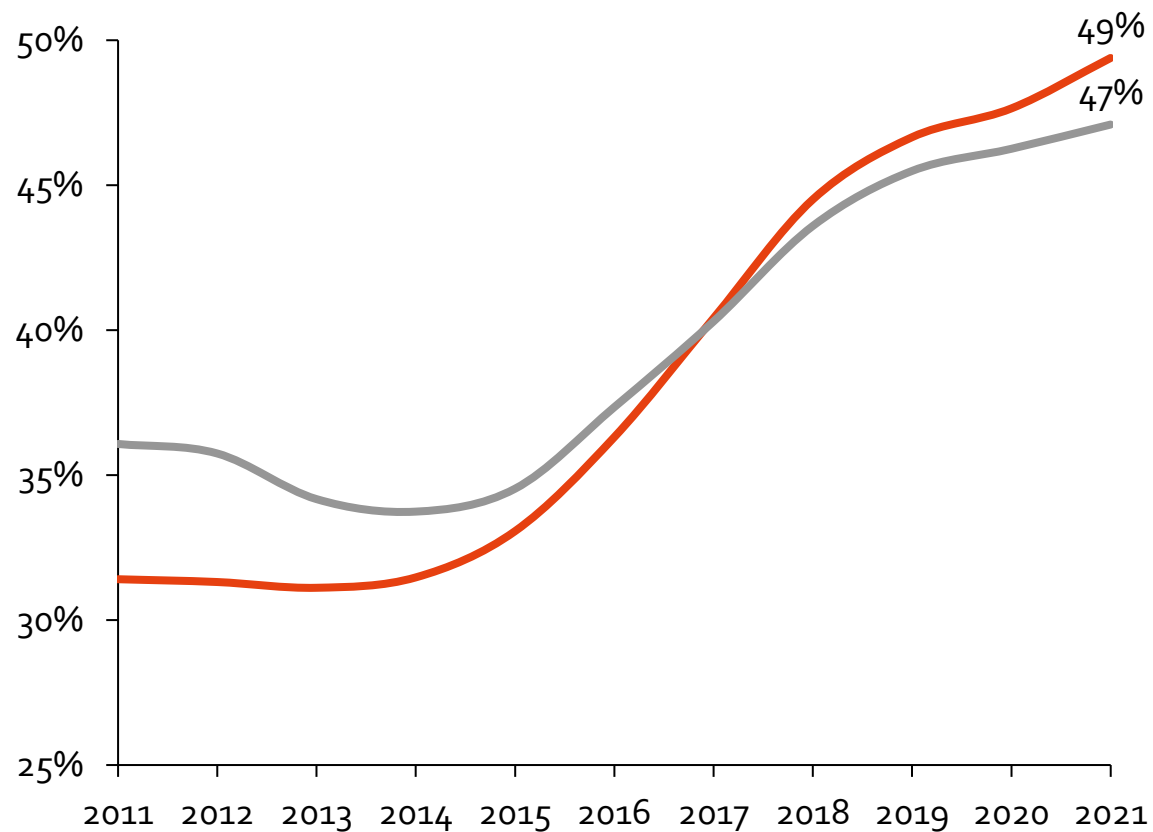

Zoom-in: kinderopvang

In regio Zwolle gaan kinderen vaker naar de formele opvang, gemiddeld minder uren

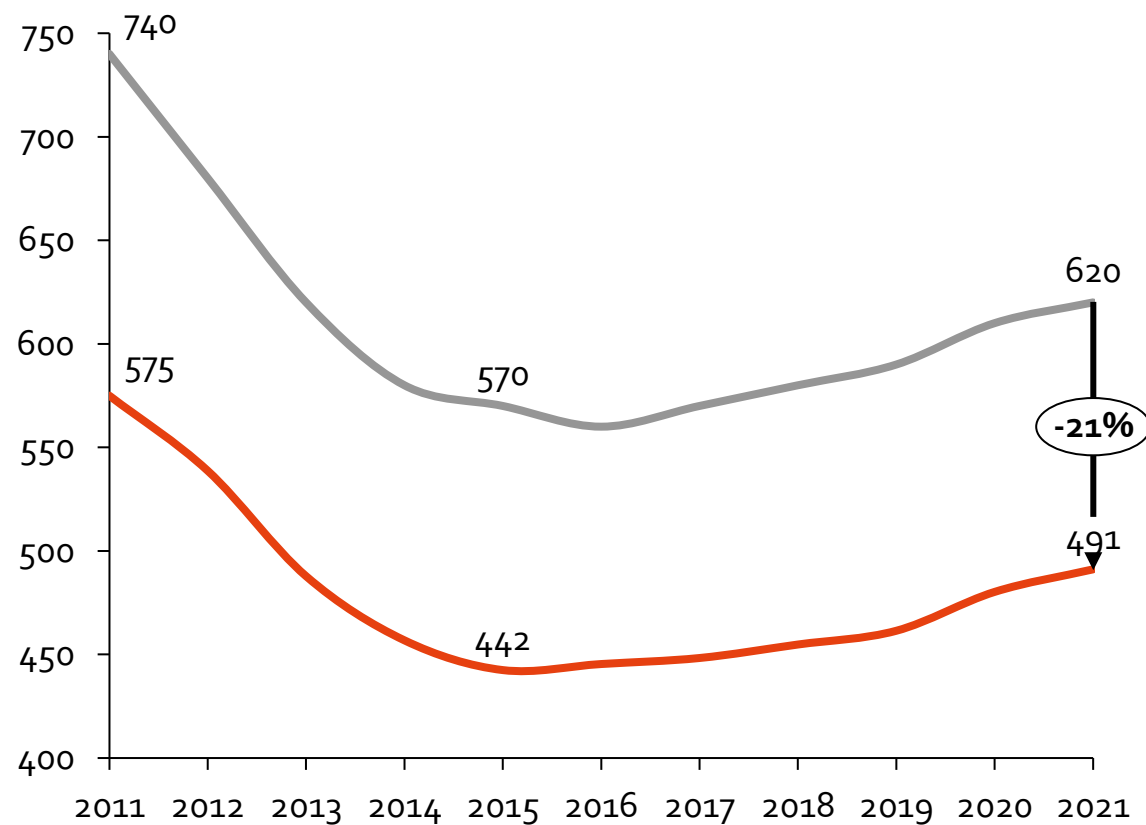
2/4 — Regio Zwolle — Nederland

Aandeel kinderen tot 12 jaar dat gebruik maakt van formele opvang

Aantal uur kinderopvang per kind

Gemiddeld aantal uren per jaar per kind dat gebruikt maakt van opvang

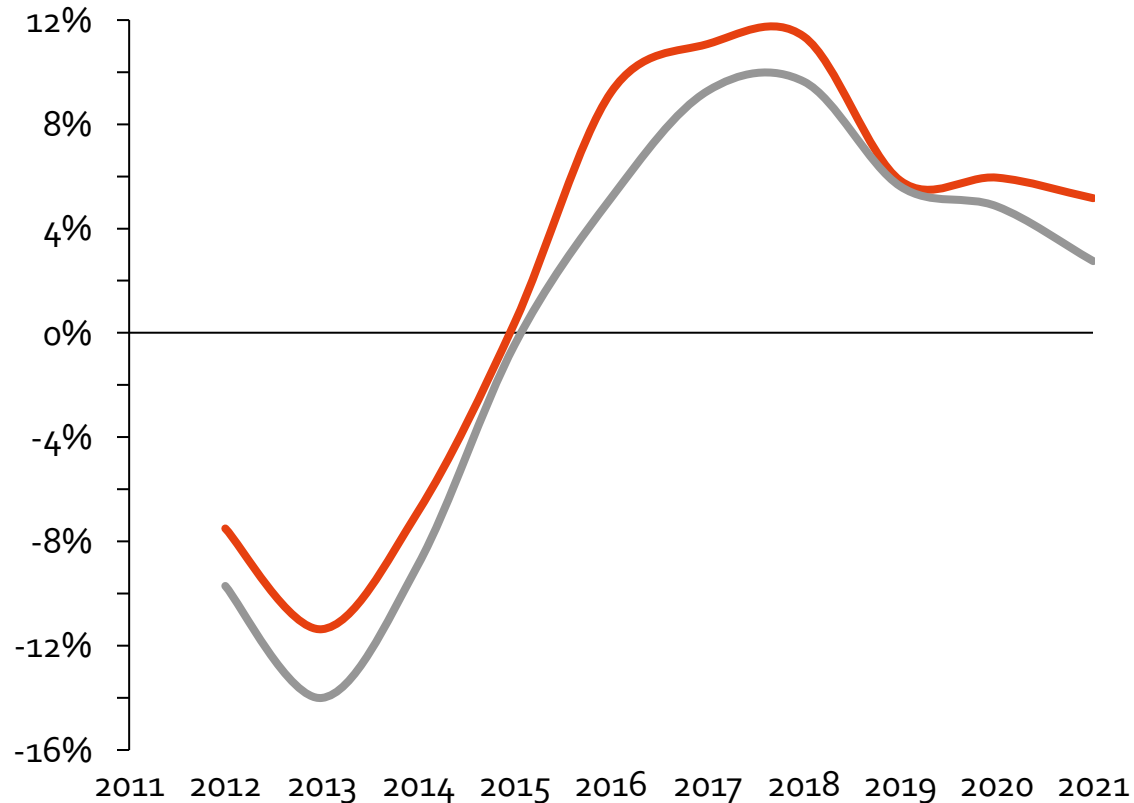
Zoom-in: kinderopvang

Totale vraag naar kinderopvang sinds 2015 toegenomen. Aantal in te vullen uren per werknemer lager dan in 2011

3/4 — Regio Zwolle — Nederland

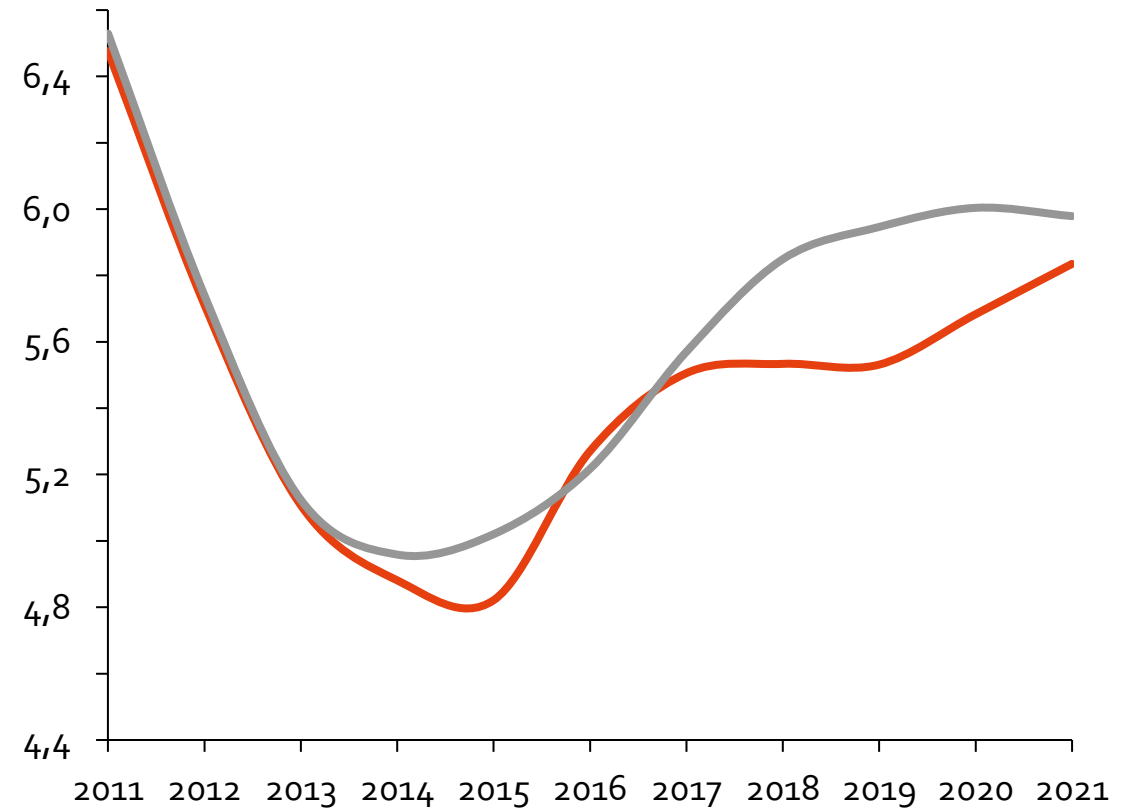
Ontwikkeling totaal aantal uren kinderopvang

% , jaar-op-jaar

Aantal uren kinderopvang per jaar per werkzaam persoon

x 1000 uur

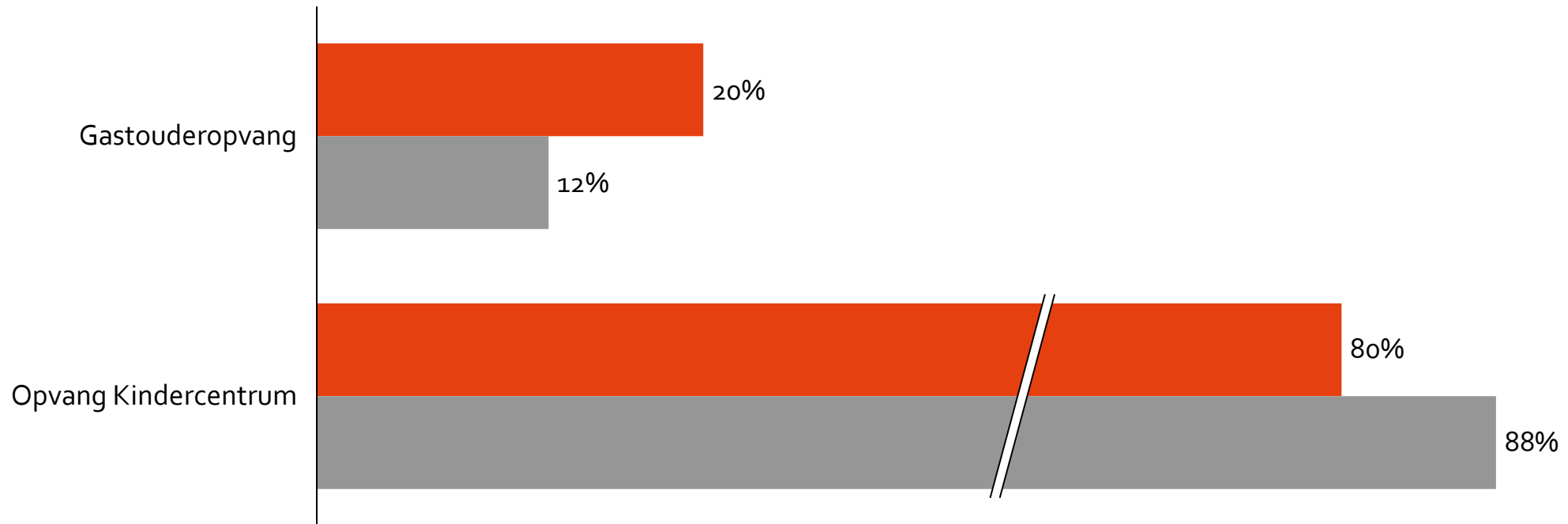

Zoom-in: kinderopvang

In regio Zwolle wordt veel gebruik gemaakt van gasthouderopvang

4/4 ■ Regio Zwolle ■ Nederland

Aantal kinderen per vorm opvang als aandeel van totaal, 2021

Bijlage: Aandeel van werkenden dat werkzaam is binnen de sector Kind & Educatie

	% gemeente	% regio
Zwolle	10%	36%
Ommen	8%	2%
Dronten	7%	5%
Kampen	7%	6%
Meppel	7%	5%
Raalte	7%	4%
Elburg	7%	2%
Hardenberg	7%	6%
De Wolden	7%	2%
Noordoostpolder	7%	6%
Hatterum	7%	1%

	% gemeente	% regio
Hoogeveen	7%	6%
Heerde	7%	1%
Steenwijkerland	6%	4%
Olst-Wijhe	6%	1%
Oldebroek	5%	1%
Urk	5%	2%
Nunspeet	5%	2%
Zwartewaterland	5%	2%
Dalfsen	4%	2%
Westerveld	4%	1%
Staphorst	4%	1%

% gemeente is het aandeel van de werknemers in die sector ten opzichte van alle werknemers in die specifieke gemeente

Vb. 10% van alle werkenden in de gemeente Zwolle werken in de sector Kind & Educatie

% regio is het aandeel van alle werkenden in de sector in de regio Zwolle die in de specifieke gemeente werken.

Vb. 36% van alle werkenden in de sector Kind & Educatie in de regio Zwolle werken in de gemeente Zwolle

Ga terug naar overzichtspagina

